

str. 4

»Življenje na vasi si marsikdo predstavlja kot tišino, mir, ...«

str. 6

Dolenjske Toplice najboljše med manjšimi termami

str. 8

Skrival kilogram in pol konoplje

Poština plačana
pri pošti 8350 Dolenjske Toplice

Glasilo Občine
Dolenjske Toplice

31. november 2009,
števila 125, letnik 11/11

Glasilo Občine **Dolenjske Toplice**

Županova beseda

Spoštovane občanke, cenjeni občani,

konec prejšnjega meseca je Občinski svet na svoji 21. redni seji sprejel Odlok o občinskem prostorskem načrtu (OPN). Naj ponovim, da je postopek trajal tako dolgo izključno zaradi spreminjajoče se zakonodaje. O podrobnostih OPN je nemogoče pisati, na splošno pa velja, da smo upoštevali praktično vse individualne vloge za spremembo namembnosti zemljišč, predvidene pa so tudi dodatne površine za razvoj turizma. Sprejet je tudi Odlok o podrobnem občinskem prostorskem načrtu za naselje na Cvibljah (OPPN).

Je že tako, da imajo govorice predvsem v majhnih sredinah izredno moč. Njihov avtor ponavadi ni znan, vsekakor pa se njihova vsebina, ko potuje od ust do ust, tudi bistveno spreminja. Čeprav sem se nanje že navedil, mimo nekaterih vseeno ne morem molče.

Prva se nanaša na ureditev avtobusnih postajališč v Obrhu. Hitro se je razvedelo, da je za to zaslužen občan, ki se na te zadeve zelo dobro spozna. Neračunljivo govorim o zaslugah, v tem primeru pa moram povedati, da za izvedbo te naložbe nismo potrebovali posrednika, če bi ga, to niti slučajno ne bi bil ta občan.

Veliko se govori o polaganju optičnega kabla, največ seveda o napakah in nepravilnostih. Čeprav je bilo o tej naložbi že kar nekajkrat pisano, naj ponovim bistvo. V zaključni fazi je polaganje glavnega voda, nanj pa se bo prihodnje leto lahko priključilo prav vsako gospodinjstvo. Različna oddaljenost glavnega voda od posameznih hiš nima nobenega vpliva na možnost priključitve. V Meniški vasi se, tako se sliši, s polaganjem optičnega kabla obnašamo skrajno potratno, ob tem pa rušimo, kar je bilo narejenega. Naj povem, da v pločniku ni proste cevi, ki bi ustrezala potrebam optičnega kabla, čeprav nekateri mislijo tako in to vztrajno ponavljajo. Zato se kabel polaga ob nasprotnem robu cestišča, asfalt, ki bo s tem poškodovan, pa bo pred zaključkom naložbe popravljen.

Ob kabelski kanalizaciji povsod tam, kjer je to potrebno in smiselno, polagamo tudi cev, ki bo v prihodnjih letih služila za napeljavno javne razsvetljave, kljub nekaterim željam pa vsaka hiša ne more računati na svojo javno svetilko. Zanimivo pa je morda tudi to, da se je našla občanka, ki zaradi svetlobnega onesnaževanja gradnji javne razsvetljave nasprotuje.

Naj bo za tokrat dovolj komentarjev o govoricah. Zamenjamo zadnji mesec letošnjega leta, mesec veselja in človeške topline, mesec dobrih želja, s katerimi se dotikamo src drugih ljudi. Naj ostaneta ljubezen in mir božične noči vaša stalna spremljevalca. Vesel božič.

Vaš župan,
Franc Vovk

S SEJE OBČINSKEGA SVETA

Občinski prostorski načrt le pod streho

Na 21. redni seji je občinski svet Občine Dolenjske Toplice razpravljal o dveh za razvoj občine pomembnih dokumentih; občinskem prostorskem načrtu (OPN) in občinskem podrobnem prostorskem načrtu (OPPN) za stanovanjsko naselje Cviblje. Trajalo je kar štiri leta, da je občina, ki je prostorski odlok nazadnje sprejela leta 2003, pripravila občinski načrt. Predvsem zato, ker se je zakonodaja spreminjala, je razložil župan Franc Vovk. Svetniki so OPN kljub negativnemu mnenju vlade sprejeli. Po dveh javnih razgrnitvah in javnih obravnavah so na občini dokument na Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) namreč oddali 3. marca. Takrat je začel teči 75 dnevni rok, v katerem mora ministrstvo po zakonu pridobiti mnenja vseh institucij, ki sodelujejo v postopku, ter občini odgovoriti, ali je dokument ustrezen ali ne, razloži župan. Do usklajevanja sploh ni prišlo, na MOP-u pa so občino pozivali, da dokument dopolni. Opirali so

se na Zakon o upravnem postopku, Topličani pa trdijo, da je merodajen 51. člen Zakona o prostoru. Občina bi dokument, ker odgovora z MOP-a ni bilo in se tako šteje kot da se z dokumentom strinja, je dejal Vovk, lahko sprejela že prej, a je morala od ministrstva zaradi zaščitenega območja Natura 2000 pridobiti še celovito presojo o vplivih na okolje. 25. septembra so dokument dobili in tako so lahko na seji OPN brez soglasja MOP-a tudi sprejeli. Vlada je dokument sicer obravnavala, a izdala negativno mnenje, sedaj, ko je sprejet, pa lahko sproži ustavni spor. »A je zakon na naši strani,« je prepričan Vovk. Dokument sicer velja od objave v Uradnem listu, tako da lahko zainteresirani že vlagajo gradbena dovoljenja, na kar so mnogi čakali več let. Svetniki so potrdili tudi OPPN za naselje Cviblje, kjer bo v prihodnje zrastle skoraj 150 novih hiš.

mk

Tako je po novem videti vaško jedro v Obrhu. O naložbi, ki je zdaj tudi zaključena, smo pisali že v prejšnji številki Glasila Občine Dolenjske Toplice.

Občani sprašujejo, občina (župan) odgovarja

Tudi ta mesec za rubriko Občani sprašujejo, občina (župan) odgovarja nismo prejeli nobenega vprašanja. Ker želimo, da v tej rubriki občani opozorite na različne težave v občini, na elektronskem naslovu glasilo.dolenjske.toplice@gmail.com ali naslovu Občina Dolenjske Toplice, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice, s pripisom za Glasilo, tudi v prihodnje pričakujemo vprašanje, ki bi ga radi zastavili županu oziroma občinski upravi ter je pomembno za širšo skupnost oziroma ni vezano na individualno problematiko.

Uredniški odbor

Glasilo izdaja Občina Dolenjske Toplice

Uredniški odbor: Mojca Kren, odgovorna urednica, urednice Marjeta Fabijan, Majda Gazvoda in Jožica Kotar

Priprava za tisk: Grafika Novo mesto d. o. o.

Tisk: Zvone Kastelic, s. p.

Naklada: 1300 izvodov

Glasilo Občine Dolenjske Toplice je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 250.

Glasilo dostopno tudi na www.dolenjske-toplice.si.

Obvestilo uredniškega odbora: Zadnji rok za oddajo člankov je 20. v mesecu. Prispevke lahko pošljete na elektronski naslov: glasilo.dolenjske.toplice@gmail.com ali na naslov: Občina Dolenjske Toplice, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice, s pripisom Za Glasilo. Za prispevke, ki bodo na gornja naslova prispeli kasneje, uredništvo ne more jamčiti, da bodo objavljeni v tekočem izvodu glasila.

Uredništvo si pridržuje pravico do preoblikovanja besedil v vsebinsko in oblikovno primerne članke.

Odsotnost zdravnice

Dragi pacienti, sporočam vam, da bom zaradi dopusta **odsotna** predvidoma **od 21. decembra 2009 do 13. januarja 2010**. Urnik nadomeščanja bo objavljen na vratih ambulate, na voljo bo tudi po telefonu **07/30 66 870**. Za pregled se je treba **naročiti!**

Prosim, da si vsi, ki prejimate stalno terapijo, **zdravila preskrbite do 18. decembra**, ker bo nadomeščanje organizirano izključno za akutne bolne. Prosim vas tudi, da zaradi preobremenjenosti urgentne ambulate v Zdravstvenem domu Novo mesto tja hodite le v nujnih primerih.

Glede na to, da vas v prihajajočih mesecih ogrožajo gripa in druga prehladna obolenja, se jim lahko izognete tako, da si pogosto umivate roke z milom in toplo vodo, si ponoči privoščite vsaj osem ur spanja, spijete najmanj dva litra tekočine dnevno, uživate zdravo hrano, predvsem veliko svežega sadja in zelenjave, ne uživate prekomernih količin alkohola, ki slabi imunski sistem, se dovolj gibate v naravi in se izogibate javnim prostorom. Predvsem pa je pomembno, da se izogibate stresu in pozitivno razmišljate.

Naj vam leto, ki prihaja, prinese obilo zdravja, optimizma in osebnega miru.

Vaša zdravnica **Meta Čampa**

TOPLIŠKI DAN

V WELLNESS CENTRU BALNEA

Samo za občane Občine Dolenjske Toplice

Vstopnica v LAGUNO (bazeni)

3 ure vsak delovni PONEDELJEK:

7,20 EUR → **3,60 EUR**

Vstopnica v OAZO (savne)

3 ure med delavnikom:

14,20 EUR → **10 EUR**

Ponudba velja za vse občane Občine Dolenjske Toplice do 23. 12. 2009 in ob predložitvi osebnega dokumenta.

TEDENSKI PROGRAM V PARNI SAVNI

Torek – sobota – nedelja - prazniki

Peeling s kavo ob 11. uri

Vsak dan

Medeni peeling s koruzo ob 13. uri

Peeling z aromatično soljo ob 15. uri

Medeni peeling s koruzo ob 17. uri

Peeling z aromatično soljo ob 19. uri

Še ne veste, kje boste pričakali novo leto?

Vabljeni na silvestrovanje v Terme Dolenjske Toplice:

- v duhu gozdne pravljice v Restavraciji Balnea
- na temo »Klic pragozda« v Wellness center Balnea

Rezervacije in informacije:

07 39 19 400

Dobrodošli v Termah Dolenjske Toplice!

TERME KRKA

dolenjske toplice

Na podlagi 7. in 30. člena Statuta Občine Dolenjske Toplice (Ur.l. RS, št. 93/2007), Občina Dolenjske Toplice objavlja

Javni razpis za izbiro izvajalca zunanega oglaševanja na območju Občine Dolenjske Toplice

1. Naročnik je Občina Dolenjske Toplice, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice.
2. Predmet razpisa:
Predmet razpisa je organizacija in izvajanje enotnega zunanega oglaševanja na celotnem območju Občine Dolenjske Toplice. Zunanje oglaševanje na območju Občine Dolenjske Toplice se bo izvajalo z obešankami na drogovi javne razsvetljave z dimenzijami 170x110 cm, čezcestnimi transparenti z dimenzijami do 8,00x1,00 m in plakatnimi panoji s plakatnimi površinami dimenzij 200x140 cm.
3. Za izvajanje dejavnosti, ki so predmet tega razpisa, se na območju občine izbere le enega izvajalca, in sicer za obdobje petih let.
4. Ponudniki zunanega oglaševanja morajo izpolnjevati naslednje minimalne tehnične, kadrovske in druge pogoje:
 - da so registrirani za opravljanje razpisanih dejavnosti in da imajo za to potrebna soglasja in dovoljenja pristojnih organov,
 - da predložijo dokazila/izjave, ki dokazujejo, da imajo potrebna znanja, izkušnje, kadre in sredstva za izvajanje razpisane dejavnosti,
 - da imajo v lasti ustrezna tehnična sredstva, potrebna za izvajanje razpisane dejavnosti.
6. Ponudba mora vsebovati:
 - podatke o ponudniku,
 - dokazila o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti (ustrezna dovoljenja),
 - dokazila o razpolaganju z ustreznim kadrom in tehničnimi sredstvi za izvajanje razpisane dejavnosti,
 - izjavo, da ponudnik sprejema pogoje iz razpisne dokumentacije,
 - potrdilo davčnega organa o poravnavi davčnih obveznosti in prispevkov določenih z zakonom,
 - podpisano razpisno dokumentacijo, ki jo ponudniki lahko dvignejo na občinski upravi Občine Dolenjske Toplice, po objavi razpisa vsak delavnik med 8. in 12. uro oziroma na spletni strani www.dolenjske-toplice.si.
7. Merila za izbiro ponudnika so višina dajatev, reference, število redno zaposljenih, osnovna sredstva, dodatne ugodnosti, ki se jih ponudnik obveže plačevati oziroma zagotavljati s svojo ponudbo. Izbiralo se bo samo med ponudniki, ki bodo v celoti izpolnjevali pogoje razpisa.
8. Po končanem postopku razpisa občinska uprava Občine Dolenjske Toplice pripravi in izda sklep o izbiri izvajalca. Vlagatelj lahko vloži zahtevek za preveritev utemeljenosti sklepa o izboru oziroma pritožbo v roku 8 dni od prejema sklepa na naslov občine Dolenjske Toplice, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice. Odločitev župana je dokončna. Z izbranim izvajalcem pogodbo sklene župan.
9. Kontaktna oseba za morebitna pojasnila in dodatne informacije je Goran Udovč, tel. 07 38 45 184, vsak delovni dan od 8. do 10. ure.
10. **Prijave je treba poslati v zaprti ovojnici na naslov: Občina Dolenjske Toplice, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice s pripisom: »NE ODPIRAJ – JAVNI RAZPIS ZA IZBIRO IZVAJALCA ZUNANJEGA OGLAŠEVANJA«**
11. Rok za oddajo ponudbe je 15. december 2009, do 10. ure. Javno odpiranje bo v sejni sobi Občine Dolenjske Toplice 15. decembra 2009, ob 10.30.
12. Nepopolne in prepozno prispеле vloge bodo izločene iz nadaljnje obravnave.
13. Ponudniki bodo o izidu razpisa obveščeni v roku 15 dni od javnega odpiranja
14. Občina Dolenjske Toplice si pridržuje pravico, da ne izbere nobenega od ponudnikov.

Občina Dolenjske Toplice

INTERVJU Z JOŽETOM MUHIČEM, predsednikom Vaške skupnosti Kočevske Poljane

»Življenje na vasi si marsikdo predstavlja kot tišino, mir, petje ptičkov ...«

Do konca letošnjega leta bomo predstavili delo in težave obeh vaških skupnosti v občini Dolenjske Toplice. S prvim in zdajšnjim predsednikom skupnosti Kočevske Poljane Jožetom Muhičem smo se tako pogovarjali o življenju vasi s približno 30 hišami, kjer vaška skupnost deluje tretji mandat, torej 11 let, prihodnje leto pa tudi njih, tako kot občine in krajevne skupnosti, čakajo nove volitve.

Zakaj ste se v vasi odločili, da se organizirate na ta način?

Za skupnost smo se odločili zato, ker je to najkrajša pot do župana, da na uraden način vztrajamo s svojimi zahtevami in dosežemo, da so uresničene. V tem času se je izkazalo, da je bila to prava odločitev, torej da je vaška skupnost učinkovita in apeliramo tudi na druge vasi, da jih organizirajo.

Pravite, da je bila ustanovitev vaškega odbora za detek v polno. Kaj ste torej v vasi uspeli narediti, če sicer, če ne bi bili organizirani, morda ne bi?

Vsekakor bi težje uspeli. Obnovili smo obzidje na pokopališču, asfaltirali staro cesto do vasi, obnovili most, ves čas urejamo asfalt, ki je že star in potreben celovite obnove, ampak čakamo na ureditev kanalizacije. Zdaj ga namreč ne bi imelo smisla obnavljati, zato ga popravljamo, da je znosno. Naredili smo cesto Kočevske Poljane – Cerovec, ki nam skrajša pot na Rigelj. Izkazalo se je, da je bila to dobra ideja, saj je zelo uporabna. Uredili smo odvodnjavanje. Ena večjih težav pri nas je namreč kanalizacija in nekako smo si z odvodnjavanjem dali obliž na rano. Urejamo poljske poti, obnovili smo glavni vod vodovoda skozi vas, del javne razsvetljave, uredili vaški vodnjak ter studenec in še bi lahko našteval.

Kako vaška skupnost sploh deluje? Podobno kot krajevna skupnost?

Vaška skupnost ni pravna oseba. Mi smo pobudniki vseh akcij, formalni del, to je ponudbe, izbiro izvajalca in financiranje pa vedno uredi občina. Vaško skupnost sicer vodi vaški odbor, ki ga pri nas sestavlja pet članov, poleg predsednika torej še štirje vaščani.

Torej se v vasi posvetujete in pobude posredujete naprej?

Tako je. Člani vaškega odbora dobro poznamo problematiko, ves čas pa nam o težavah poročajo tudi vaščani, če jih sami ne vidimo.

Katere so te težave?

Gre za drobne težave, na katere opozarjamo in jih poskušamo rešiti, tudi s svojim fizičnim delom ali zgledom. Tako so naši mladinci nedavno temeljito očistili in na novo prebarvali ograjo na mostu. Trenutno imamo denimo težavo z namestitvijo dveh zabojnikov za smeti. Izbrali smo idealno mesto glede na hiše, ki gravitirajo nanju. Sta skrita, na občinski zemlji, nikomur na poti, a eden od stanovalcev v neposredni bližini postavitvi nasprotuje. Ne vem, kako bomo to rešili. Upam, da ga bomo prepričali, da je tako prav.

V kakšnem odnosu ste z občino; je mačehovska do vas ali vam pomaga?

Da je mačehovska, si ne bi drznil reči. Mi moramo poznati težave, tudi predlagati rešitve in potem napeti vse sile na občini, da jih uresniči. In tu smo več ali manj uspešni, seveda s časovnimi zamiki in glede na to, koliko je denarja. Ampak lahko rečem, da smo doslej z vsemi zahtevami uspeli. A te niso bile iracionalne, nismo želeli nuklearne elektrarne, ampak le tisto, kar je realno dosegljivo.

Omenili ste, da vasem svetujete naj postanejo vaše skupnosti. Zakaj?

Vasi, ki nimajo vaških skupnosti, sicer tudi uspejo s svojimi zahtevami, ampak za tem vedno stoji neka organizacija. Gasilci so, na primer, dobili kombi, ampak tudi oni so društvo. Če skupina ribičev pripravi čistilno akcijo, se ljudje prav tako odzovejo. A to niso celovito zajete potrebe. Tisti, ki so v vasi, ki živijo z njo, dobro poznajo problematiko in znajo presoditi, kaj je prioriteta. Tako so na poti napredka uspešnejši, kot če se to dogaja stihijno.

Pri nas se je pokazalo, da je vaška skupnost zelo smiselna in koristna.

Imate v vaški skupnosti tudi tradicionalne akcije?

Pred prvomajskimi prazniki oziroma pred odvozom kosovnih odpadkov imamo čistilno akcijo. Počistimo pokopališče, pobereмо smeti ob potoku in ob cesti do pol poti do Podturna ter tudi po gozdu. Večkrat smo posekali vejevje ob potoku. Družimo se, vsako leto pripravimo vaški piknik, tako da vzdržujemo pristne sosedske odnose.

Se vam zdi, da tovrstnega druženja po vaseh manjka?

Da, prepričan sem, da je tako. Ostale vasi imajo tudi čistilne akcije, ker jih razpisuje občina, ampak se jih udeležijo trije ali štirje, nas je pa 20 ali 30. Od vsake hiše pride kdo in vas temeljito pospravimo. Uredimo tudi poti, ne čakamo na občino, da bo nekoga poslala popraviti jame; to naredimo sami. Tako združujemo prijetno s koristnim.

Imate poleg manjših težav, ki jih, kot pravite, rešujete sproti, še kakšno, ki je težje rešljiva?

Imamo dve veliki težavi. Največja je ta, da vas umira. To je v svojih prostorskih dokumentih zaznala tudi občina. V vasi je namreč vse več praznih hiš, nekatere se tudi rušijo. Hkrati nas čedalje bolj zarašča gozd. Del te težave je objektivni, ker tistih ljudi, ki so pred desetimi leti še kosili parcele, ni več, nekaj pa k temu prispeva tudi malomarnost vaščanov, ker ne pokosijo svojih travnikov. Pojavi se grm, in če bi ga prvo leto pokosili, ga ne bi bilo več. Če ga ne, se širi. To je vidno ob potoku, tudi na travnikih od vaškega pokopališča do Podturna je čedalje več žarišč novih gozdov. Če bo šlo tako naprej, bomo čez deset ali 15 let zaraščeni z grmovjem in gozdom, porlo se bo še več hiš. Tega problema se ne znamo pravilno lotiti in ga rešiti. Sovaščane sicer pozivamo naj kosijo in jim v prej omenjenih akcijah velikokrat pomagamo, a ko posekamo grmovje, tam trava ni dobra za krmo.

Lastnik tako pokosi le, kar je dobrega, slabo pa pusti in tam spet zraste grmovje. Kočevske Poljane so bile nekoč ena od kočevskih vasi. Mnogo jih je bilo pred vojno, ki so počasi izginile, in tega se bojimo.

Katera je pa druga težava?

Kanalizacija. Po občinskih načrtih, ki morajo biti usklajeni z evropskimi normami, mora biti omrežje zgrajeno do leta 2017. Na občini so mi zagotovili, da bo to rešeno kakšne dve leti prej. Je pa vse povezano s tem. Tudi ureditev asfalta, celotne vasi, radi bi pločnike, ker je vas kljub dejavni vaški skupnosti videti zanemarjena. Čakamo, da se to uredi, da ceste ne bo treba več prekopavati, potem bomo pa razmislili, kako narediti, da bo vas lepa. Zakaj težava s kanalizacijo? Vsi imamo res da greznice in ponikalnice, kmetje tudi gnojnične jame. Po stari navadi gnojevko sedaj vozimo po njivah ali celo v gozd. To pa ni po predpisih, ni higienično, ni zdravo in tudi smrdi. Težava je tudi ta, da je spodnji del vasi prepojen s fekalno vodo in ob vsakem rahlem deževju vas tako rekoč plava. In to se bo z izgradnjo kanalizacije rešilo.

Kaj pa promet na glavni cesti Soteska – Črnomelj? Je kaj moteč, glede na to, da tam vozniki verjetno vozijo kar hitro?

Pereč je odsek od vasi do pokopališča. Tam vaščani hodijo na njivo, omejitve je 90 km/h in je bilo že precej nesreč. Kritično je pri pogrebnih sprevodih, ko gremo po glavni cesti in kljub signalizaciji in varnostniku, ki umirja promet, smo se nekajkrat za las izognili hudi nesreči. Ni pa to občinska cesta, tako da bomo morali z občino skupaj nastopiti do države, da bodo naredili pločnik, da bo šel lahko sprevod po njem. Hkrati bo rešena tudi nevarnost prehoda pešcev in kmetijskih strojev. Sicer nas cesta ne moti, ker je oddaljena in ropota ni. Imamo srečo, da gre po obrobju vasi.

Je pa zelo prometna?

Zelo. Poleg predsednika vaške skupnosti sem tudi predsednik občinskega odbora Socialnih demokratov. In po tej poti se prek območne organizacije SD, ki ji predseduje Topličan Jože Erjavec, trudimo pri ministru Patricku Vlačiču, da bi jo vsaj preplastili, ker je luknjasta. Kar sproti asfaltirajo, čutiš kot stopničko in se je neprijetno voziti po njej.

Večkrat imajo v vaseh težave, kadar se izvaja kakšna dela, končni izdelek ni vedno zadovoljiv. Je tudi pri vas tako?

Vsa dela, ki se odvijajo, kot npr. asfaltiranje, občina prepusti izvajalcem, ti pa svojim podizvajalcem. Pravega nadzora ni. Tako smo bili velikokrat ogorčeni nad izvedbo. Zadnji primer je bil, ko so delavci podjetja iz Krškega asfaltirali kanal optičnega kabla. To so naredili tako grdo, da tega nismo mogli prežvečiti. Od občine smo zahtevali, da to uredi. Potrudili so se in izvajalec je del svoje napake odpravil. Zanimivo pa je to, da so nam bili hvaležni, čeprav so imeli ogromno stroškov. Tudi po mnenju njihove odgovorne vodje bi občina morala poskrbeti, da bi bila dela dobro izvedena. Tu je tudi toplaška občina šibka. Prej omenjena odgovorna je to utemeljila s stavkom: »To je vaše dvorišče, cesto vidite vsak dan in opazite, ali je rob raven ali ne, ali je bankina lepo oblikovana ali ne. In zato morate vztrajati.« Na občini včasih pravijo: »Saj ni tako kritično.« A ne sme biti tako. Biti mora odlično, saj kot takšno dobijo tudi plačano. Ker sem član odbora za komunalo, sem se ponudil, da me občina pooblasti za nadzornika, imam tudi strokovni izpit, ampak nisem uspel. Je pa res, da me obvestijo, kadar se pri nas kar koli dela.

Omenili ste že, da imate težave s postavitvijo zabojnikov za smeti. So smeti tudi sicer problematične?

Eno so kosovni odpadki, drugo smeti, ki jih odvažajo vsak teden. Tu si vaški odbor šteje za uspeh, da je ljudi naučil, kako se smeti sploh odlaga. Zabojniki so bili vedno pred vrta do vej in ostalega, tako da je bil kontejner običajno poln kmalu po odvozu. Sedaj je bolje. Če je zabojnik poln, prinesejo smeti v vrečah neposredno pred odvozom. Težave so, kadar so denimo pikniki in ljudje prinesejo cele vreče

odpadkov, v katerih je tudi hrana, ki jo potem mačke veselo raznašajo okrog. Vsak dan zgodaj vstanem, da grem na jutranji sprehod s svojim psom in sem to že velikokrat pospravljaj. Imamo tudi ekološki otok in večina ljudi kar dobro sortira steklenice, pločevinke in plastenke – kritika leti le na komunalo, ker predvsem poleti, ko gre veliko pijače, embalažo premalokrat odvažajo. Nekaj družin pa je še vedno takih, ki na to gledajo drugače, češ saj ima komunala svoje ljudi, ki te odpadke sortirajo in jaz tega ne bom počel ali počela ter polne vreče plastenek vržem v običajen zabojnik. In tako tudi oni nimajo prostora za tiste odpadke, ki sodijo tja. Pri kosovnih odpadkih pa je odlično vlogo odigrala medobčinska inšpektorica. Kljub temu, da sem na začetku trdil, da je vas urejena, nekateri še niso dojeli, da moramo okolje za naše otroke pustiti čim bolj čisto. Še vedno kdo

pripelje samokolnico razbitega stekla in ga strese ob potoku ali tam pusti železen sod, v gozd odpelje odslužen avto ... Občinska inšpektorica je nekajkrat ukrepala in ljudje jo spoštujejo oziroma se je bojijo. Naši sosedje, Podturnčani, se so navadili, da svoje odpadke vozijo do Poljan in po Krautovi cesti v gozd. Dokler pripeljejo le veje – te na nek način sodijo tja – je v redu, pripeljejo pa tudi gume, salonitne opeke, polivinil. Nekajkrat sem ukrepal in so pospravili za sabo. Imam pa zato sedaj nekaj prijateljev manj.

Kako pa v vasi skrbite za videz naselja? Ste zadovoljni z njim?

Videz je predvsem posledica odnosa vaščanov do reda. Nekateri tako cesto pred svojo hišo pometejo, drugi nikoli. 1. novembra, ko na obisk pridejo svojci, sem bil nesrečen, ker pol vasi ni bilo pometene. Izpadli smo malomarni. Zato prosim sovaščane, naj, ko pometajo pred svojo hišo, pometejo tudi cesto. Nekoliko nenavadna stvar so pa rože. Te bi morale služiti k lepši podobi hiše in s tem vasi. Ženske jih znajo lepo in pravilno negovati, izbor pa je včasih nemogoč. Prav tako so velikokrat nameščene v neustrezni posodi. Tako roža hišo, namesto da bi jo polepšala, v bistvu pogrša. Tudi sicer je videz vasi na nekaterih mestih problematičen. Zrastejo lope, barake, kupi

zemlje in kamenja. Na pobudo vaščanov smo predlani izvedli anonimno anketo, kjer je vsak lahko predlagal, kaj bi v svoji vasi popravil. Odziv je bil dober in izkazalo se je, da jih motijo tiste stvari, ki smo jih tudi mi ocenjevali kot kritične. Ljudem, ki so povzročili ta nered oziroma so lastniki parcel, smo ta mnenja predstavili, a se je od sedmih odzval le eden.

Kakšno je pravzaprav življenje v majhni vasi, kakršna je vaša, ko se vsi med seboj poznate, ste praktično sosedje?

Življenje na vasi si marsikdo predstavlja kot tišino, mir, petje ptičkov ... To je v precejšnji meri res. Ima pa življenje na vasi tudi slabe strani, ki so posledica nespoštovanja pravice sosedov do miru. Nekateri radi ves popoldan naglas navijajo glasbo. So mladi in si tolerantni ter upaš, da bo hrupa kmalu konec, ampak ko isti CD zavrtijo trikrat, potem ne zdržiš več, saj se v svoji hiši ne moreš niti normalno pogovarjati. Izpostavil bi tudi pokanje in pol januarja. Mladi to morda prenašajo nekoliko lažje, so pa starejši ljudje, ki so preživeli vojno in se, ko slišijo pok, še vedno zdrznejo. Takih je kar nekaj, predvsem so to starejše ženske, ki bi dale vse, da ne bi nikdar več slišale poka. Vaški odbor je nekaj let ob čestitkah na domačije naslovil tudi prošnjo, naj vendarle prenehajo s tem. Otroci so medtem odrasli in zdaj razumejo, tako da to počasi izginja. A lani smo spet poslušali pokanje – a tega niso počeli otroci, ampak odrasli – kot še nikdar prej. Kljub prošnjam in hudi krvi se niso ustavili. V imenu vaške skupnosti sem jim napisal ostro protestno pismo, ki pa ni našlelo na odobravanje. Še več, rekli so, da bodo letos še več denarja porabili za petarde. Pozanimal sem se na policiji, in če bodo pokali tudi letos, jih bomo prijavili in bodo plačali kazen. Želimo, da s pokanjem prenehajo, da upoštevajo želje sosedov. Naj raje kupijo rakete in jih po vzoru velikih mest in držav po svetu prižigajo od polnoči do pol ene zjutraj. To bomo že prenesli. Treba je proslaviti, treba si je dati duška, a tako, da nikogar ne prizadeneš.

»Velikokrat smo bili ogorčeni nad izvedbo.«

Veliko negativnih stvari sva omenila. Katera pa je recimo pozitivna?

Pokopališče. Odkar so Dolenjske Toplice občina, je videz pokopališča neprimerljivo boljši. Veliko smo k temu pripomogli tudi vaščani, ki smo uredili obzidje in vzorno urejamo grobove naših svojcev. Odstranili smo tudi ostanke grobov, ki niso imeli lastnika. Šlo je za kočevske grobove – skupaj z Društvom Kočevjarjev staroselcev smo iskali praktično po celem svetu, ali je še kdo zainteresiran za tisto mesto ali za spomenike in če ni bilo nikogar, smo grobove pospravili in zdaj se pokopališče sistematično zapolnjuje. Prostora imamo še za dolga leta. Mislim, da je dobro izbran tudi koncesionar, ki za pokopališče zgledno skrbi.

Zdaj je ravno prednovoletni čas, čas, ko je treba pogledati naprej. Kakšni so vaši načrti za leto 2010?

V naslednjem letu želimo dopolniti javno razsvetljavo z vsaj še dvema varčnima lučema. Treba je izolirati zid pri mrliški vežici in popraviti fasado, prav tako dobršen del asfaltne prevleke skozi vas. Na občini so nam obljubili tudi dva prepusta, in sicer sredi vasi in na cesti Poljane – Cerovec. Upam, da bo to narejeno.

Bi radi na koncu bralcem še kaj sporočili:

Čeprav je morda še zgodaj, vsem želim vse lepo v letu 2010. In naj se zgledujejo po nas in povsod ustanovijo vaške skupnosti!

Mojca Kren

Dolenjske Toplice najboljše med manjšimi termami

Turistična zveza Slovenije (TZS) je tudi letos pripravila tradicionalno akcijo Moja dežela, lepa in gostoljubna. Udeležence so razdelili v 22 kategorij, od velikih mest

do mladinskih hotelov. Na slovesni zaključni prireditvi, ki je bila 14. novembra v Velenju - po oceni TZS zmagovalac v kategoriji velikih mest - so pod častnim pokroviteljstvom predsednika republike **dr. Danila Türka** razglasili zmagovalce po posameznih kategorijah. Med manjšimi termami so najzlahtnejše odličje prejele Terme Dolenjske Toplice in na prvem mestu zamenjale Terme Šmarješke Toplice, ki so letos v tej kategoriji osvojile drugo mesto. Zelo dobro se je med mladinskimi hoteli izkazal tudi novomeški Hostel Situla, ki je v svoji kategoriji zasedel drugo mesto. Predstavnica zmagovalnih Term Dolenjske Toplice; direktorici **Mateji Grobler** (druga z desne), vodji prodaje **Katji Lazič Mikec** (prva z desne) in vodji gostinstva **Andreji Gril Novak** (prva z leve), je za priznanje čestital tudi predsednik.

Jani Kramar

Vesel teater v kavarni

Kavarna v hotelu Balnea postaja družaben center Term Dolenjske Toplice, saj se v njej vsak teden kaj dogaja. Tako so v njej nastopili tudi člani Kulturno umetniškega društva Vesel teater iz Dolenjskih Toplic z enodejano Receptija. Gostje so bili navdušeni, predvsem pa nasmejani.

Jani Kramar

Ob dnevu mrtvih

Dan mrtvih je dan, ko se spominjamo umrlih sorodnikov, prijateljev, znancev in ne nazadnje tudi borcev in žrtev vojne, ki počivajo v svojih grobovih po domovini. Občani Dolenjskih Toplic smo se mrtvim poklonili na dveh spominskih slovesnostih. 23. oktobra smo se člani Krajevne organizacije ZB Dolenjske Toplice, člani Društva za vzdrževanje partizanskih grobišč v Rogu in krajanji z županom **Francem Vovkom** poklonili padlim borcem pri spomeniku v Kočevskih Poljanah. Veliko borcev je doletela smrt sredi boja, s sovražniki in domačimi izdajalci za svobodo domovine. 219 borcev VII. korpusa NOV in partizanskih odredov Slovenije je svoj večni mir našlo v Kočevskih Poljanah. Padli so v okolici Poljan ali pa so umrli na poti v bolnišnice. Med slednjimi je bil tudi mali **Milanček Boben**. Njegovo kratko in žalostno življenjsko zgodbo je razkril član Društva za vzdrževanje partizanskih grobišč v Rogu in hkrati član Krajevne organizacije ZB za vrednote NOB **Jože Muhič**. S precej truda mu je uspelo, da je tudi ime malega Milančka vklesano v poljanski spomenik padlim, zato ni bilo naključje, da je bil osrednji del slovesnosti namenjen Milančku. Priložnostni govornik na žalni slovesnosti je bil prav Muhič, ki se mu je po končani slovesnosti za njegovo pomoč pri iskanju s solzami v očeh zahvalil brat malega Milančka **Milan Rudolf**. Cvetje k spomeniku so položili **Avgust Bradač**, **Jože Bučar** in **Jože Muhič**.

Nato je zbrane člane Društva za vzdrževanje partizanskih grobišč v Rogu pot vodila na prenovljeno grobišče Zgornji Hrastrnik. Ker sodi v semiško občino, sta se tamkajšnji župan **Ivan Bukovec** in Muhič trudila za pridobitev sred-

Padlim se je poklonil tudi župan.

stev za obnovo nagrobnih kamnov. Spominska slovesnost na tem grobišču je sodila v sklop prireditev ob semiškem občinskem prazniku. Poleg domačega župana, podžupana, članov Zveze borcev za vrednote NOB Semiča in Dolenjskih Toplic, se je slovesnosti udeležila tudi žena pokojnega dr. Milčinskega, medvojnega zdravnika v bližnji partizanski bolnišnici. Zbrane je nagovoril semiški župan, nastanek in delo bolnišnice je orisal **Jože Saje**, pozdravil pa jih je tudi **Jože Bučar**, predsednik društva. Na obeh slovesnostih je žalostinke pel ženski pevski zbor iz Semiča, z recitacijami pa so nastopili varovanci vrtca in učenci topliške šole.

Dan pred 1. novembrom je bila spominska slovesnost tudi pri spomeniku borcem na pokopališču v Dolenjskih Toplicah. Cvetje k spomeniku je položil domači župan, o pomenu v bojih padlih je govoril predsednik Krajevne organizacije ZB za vrednote NOB **Avgust Bradač**, v programu pa so sodelovali varovanci vrtca, učenci domače šole in MePZ Dolenjske Toplice.

Krajevna organizacija ZB za vrednote NOB Dol. Toplice

Stisk rok in solze v znak hvaležnosti

Muca Copatarica

4. novembra se je v Kulturno kongresnem centru Dolenjske Toplice začela težko pričakovana nova otroška gledališka sezona. V letošnji sezoni stremimo k temu, da bi bile zgodbe, ki smo jih pripravili za naše najmlajše, čim bolj poučne.

Najprej so si lahko tako ogledali Muco Copatarico, pravljico, ki jo je **Ela Peroci** napisala že davnega leta 1957. Tako kot druge njene pravljice, tudi ta pripoveduje o vsakdanjih stvareh, ki gredo rade neopazno mimo nas, pisateljica pa jih z močjo besede osvetli in pokaže, da so v otrokovem doživljanju sveta pomembne.

Lik Muce Copatarice v pravljici še posebej predstavlja vzpostavljanje otroške odgovornosti, ki je za rast še kako pomembna.

TIC Dolenjske Toplice

Nagrada za Topliško pomlad

Ansambel Topliška pomlad se je 17. oktobra udeležil festivala za veliko nagrado Dolenjske - Šentjerneje 2009, ki je potekal v tamkajšnjem Kulturnem centru Primoža Trubarja. Nastopili so s svojo novo lastno skladbo Mnogo sanj. Avtorja valčka, ki govori o zaljubljenem dekletu, sta **Fanika Požek** (besedilo) in **Peter Fink** (melodija in aranžma). Mladi ansambel iz okolice Dolenjskih Toplic se je odlično odrezal ter prejel nagrado za najboljšo besedilo in 3. nagrado po mnenju občinstva v dvorani.

Jože Kastelic najstarejši občan

Jože Kastelic, član Društva upokojencev Dolenjske Toplice, iz Meniške vasi je dan pred Martinom praznoval 97. rojstni dan. Vesel, v družbi vnukov je sprejel župana in predsednika društva upokojencev, ki sta mu čestitala in izročila skromni darili. V pogovoru je obljubil, da naslednji dan pride na društveno martinovanje na Bazo 20 v Kočevskem rogu. Obljubo je držal in bil na praznovanju dobro razpoložen, vse do zaključka. Bravo Jože, pa še veliko zdravja in nasmejanih srečanj. **DuK**

Fotokopiranje – novo v ponudbi storitev JP EKKC

Najbrž ste se že znašli v situaciji, ko ste morali nekaj nujno fotokopirati, pa tega v Dolenjskih Toplicah niste mogli storiti. Sedaj je Javno podjetje Center za ekološko, kulturno in kongresno dejavnost to storitev uvedlo v prostorih Turistično informacijskega centra (TIC), na Sokolskem trgu 4. Fotokopiranje je možno vsak dan med 9. in 15. uro ter ob sobotah, nedeljah in praznikih med 9. in 12. uro.

3. božično koledovanje

12. decembra se bo začelo 3. božično koledovanje po občini Dolenjske Toplice. Koledovali bodo vsak dan do božiča, od 16. ure dalje. Začeli bodo v Toplicah, kjer bo koledovanje trajalo tri dni, nadaljevali v Meniški vasi, na Selih, v Podturnu in na Gradišču. Vse prispevke, ki jih bodo v ta namen zbrali, bodo namenili za misijone.

Nasploh so imeli obredni obhodi po hišah pomembno vlogo, saj so k hiši prinašali blagoslov za leto, zdravje ter srečo ljudem in živini. In to so tudi njihovi glavni cilji, da prinesejo srečo in zdravje ter da še posebej v teh prazničnih dneh pomagajo tistim, ki nimajo take sreče.

pp

Pohod na Sveti Peter

Na dan, ko Slovenija praznuje dan reformacije, se spominjamo prve knjige v slovenskem jeziku in prvega imenovanja pojma Slovenec, za kar je zaslužen **Primož Trubar**. Za najpomembnejše delo protestantizma na Slovenskem je poskrbel **Jurij Dalmatin**, ki je prevedel Biblijo. V tem času pa je nastala tudi prva slovnica slovenskega jezika Zimske urice **Adama Bohoriča**.

Dan reformacije zaznamujemo od leta 1992, občinski odbor SDS pa na ta dan od leta 1998 pripravlja tradicionalno prireditev Pohod na Sveti Peter. Letošnjega se je udeležilo okoli 60 pohodnikov, med njimi tudi poslanec državnega zbora **Ivan Grill**.

Primož Primec, za SDS

Tradicionalni božično-novoletni koncert MePZ Dolenjske Toplice

Člani Mešanega pevskega zbora (MePZ) Dolenjske Toplice pripravljajo jubilejni 10. božično-novoletni koncert, ki bo 26. decembra ob 19.30 v veliki dvorani Kulturno kongresnega centra v Dolenjskih Toplicah. Združujejo ga z javno predstavitvijo diplomskega dela dirigenta **Boštjana Tisovca**, ki tako končuje študij na Konservatoriju za glasbo Jurij Slatkonja v Novem mestu.

Božični pohod z baklami in novoletni pohod na Pogorelec

Člani Kluba za prosto letenje Kanja v božično-novoletnem času pripravljajo dva pohoda; božični pohod z baklami, ki bo 24. decembra, in novoletni pohod na Pogorelec, ki bo 1. januarja 2010.

Na božični pohod se bodo pohodniki ob 19.30 odpravili izpred občine Dolenjske Toplice. Tokratna trasa, pravijo prireditelji, naj bo še skrivnost, obljublja pa, da ne bo preveč zahtevna. Hoje bo za približno uro z vmesnimi postaniki, kjer se bo moč okrepčati in pogreti ob ognju. Najštevilnejša družina bo prejela simbolično nagrado, v Dolenjske Toplice

pa naj bi se pohodniki vrnili predvidoma ob 21.30.

Zbor za pohod na Pogorelec (826 metrov) pa bo ob 9. uri v Podturnu (175 metrov) pri Gozdnem gospodarstvu. Pohodniki bodo za pot porabili približno uro in pol, srečanje na vrhu pa bo ob 11. uri, kjer sledi malica iz nahrbtnika ob ognju in preseenečenje. Če bo vreme ugodno, bodo ob 12. uri s Pogorelca odleteli jadralni padalci, ki bodo izvedli FUN tekmo. Kdor na vrh ne more peš, se lahko čez vas Pogorelec mimo polharske kočice odpravi z avtom in nato 15 minut pešachi do vrha.

Topličanka v izvršilnem odboru SDM

30. oktobra je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekal 12. Kongres Slovenske demokratske mladine (SDM) – podmladka Slovenske demokratske stranke. Delegati so skladno s statutom SDM izvolili predsednika. To je z veliko večino glasov postal **Klement Perko**. Iz-

brali so tudi novo nadzorno komisijo in izvršilni odbor, v katerega je bila izvoljena tudi **Karmen Potočar**, sicer predsednica občinskega odbora in Regijske koordinacije SDM za Dolenjsko in Belo krajino.

Primož Primec, za SDM

Človek ne jezi se

24. oktobra so v Gostišču Kolesar pripravili prvi turnir v igri človek ne jezi se. Odlično pripravljen tekmovalni prostor, domiselna igralna površina in številne nagrade so privabile prek 60 igralcev med 6-im in 60-im letom starosti iz različnih koncev Slovenije. Vzdušje med turnirjem ni bilo nič kaj v slogu naslova igre, saj je bilo na obrazih tekmovalcev čutiti veliko jeze, nervoze in želje po zmagi. A zmagal je lahko le najboljši. Po več kot osemurnih bojih so na koncu ostali le štirje, med katerimi je bil najboljši **Jože Kralj**, ki je bogato nagrado odpeljal domov kar v samokolnici. Za njim so se uvrstili **Lidija**

Seničar, Nejc Fabijan in Matej Ivanko. Nagrade je sicer prejelo osem najboljših tekmovalcev. Turnir se je končal v poznih jutranjih urah z ugotovitvijo, da sta bila prava zmagovalca dobro vzdušje in prešerna volja. Tekmovalci so se razšli z obljubo, da se naslednje leto zopet srečajo na istem mestu v še večjem številu.

Zdravko Vidic - Ziko

Biotično varstvo

Kmetovalci se danes lahko odločajo med različnimi načini in kombinacijami varstva rastlin pred škodljivci, boleznimi in pleveli. Poleg kemičnih sredstev lahko izberejo mehansko zatiranje (privabljanje škodljivcev v pasti, pobiranje), upoštevajo kolobar, izbirajo odporne kultivarje, uporabljajo feromone (uporabni so za metodo zbežanja in zmanjšanje populacije škodljivih organizmov z ulovom na feromonske vabe), z medsetvijo koristnih rastlin (setev korenčka v čebulo proti čebulni muhi), s setvijo privabilnih posevkov (kitajskega kapusa ali rukvice med zelje za zmanjšanje populacije bolhača in stenic) in saditvijo antagonističnih rastlin (žametnice proti koreninskemu ogorčicam). Ena od možnosti je tudi biotično varstvo.

Tu gre za način izkoriščanja različnih organizmov; žuželk, nematod, gliv, bakterij in virusov z namenom zmanjšati škodo na posevkih. Splošno jim rečemo tudi koristni organizmi. Danes nekaj takih organizmov že lahko kupimo kot komercialne pripravke; npr. Madex – granulozni virus proti jabolčnemu zavijaču, Delfin WG – bakterija *Bacillus Thuringiensis* var. Kurstaki proti kapusovemu belinu, grozdnim sukačem in listnim sovkom, Naturalis – gliva, *Beauveria bassiana*, soj ATCC 74040 proti breskovi in češnjavi muhi, listnim ušem, tobakovemu in cvetličnemu resarju, strunam ..., Nemaflor – nematoda *Stainernema feltiae* za zatiranje cvetličnega resarja, AQ 10 – izolat M-10 glive *Ampelomyces quisqualis* proti jagodni pepelovki, oidiu vinske trte in pepelovkam iz rodu *Erysiphe*.

Pri tovrstnih pripravkih je zelo pomembno natančno upoštevanje pogojev hranjenja ter načina uporabe, saj so organizmi temperaturno in svetlobno občutljivi. Nepravilno rokovanje lahko popolnoma uniči njihovo učinkovitost in želene rezultate. V biotičnem varstvu gre za negativne interakcije koristnih organizmov do škodljivih s plenjenjem, zajedavstvom in tekmovanjem. Koristni organizmi s svojim delovanjem zmanjšujejo številčnost škodljivcev in tako vplivajo na zmanjšanje škode na pridelkih ter so hkrati varni za okolje in človeka. Poznamo domorodne organizme, ki so naravno zastopani v Sloveniji in jih uporabniki lahko vnesejo v obliki dostopnih komercialnih organizmov ob upoštevanju dobre kmetijske prakse, ustrezne tehnične opreme in ustrezne usposobljenosti v skladu s predpisi, ki urejajo fitofarmaceutska sredstva. Vnos tujerodnih koristnih organizmov, ki pri nas niso prisotni, je dovoljen le pod pogoji pridobitve dovoljenja na FURS, ki jih določa Pravilnik o biotičnem varstvu rastlin UR.I.RS št. 45/06 in se jih zaradi zahtevnosti postopkov poslužujemo le malo. V integrirani in ekološki pridelavi izvajajo t. i. varovalno biotično varstvo, ko z okolju prijazno agrotehniko in fitofarmaceutskimi sredstvi ter omejevanjem njihove uporabe spodbujamo razvoj koristnih organizmov, kot so na primer 7 pika pikapolonica in tenčičarica za zmanjšanje populacije listnih uši ali krvavkinega najeznika za zmanjšanje populacije krvave uši.

Natalija Pelko,

Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

Policija svetuje

Spoštovani bralci, začenja se zadnji mesec letošnjega leta, veseli december. Žal pa se dogaja, da nekaterim ostane v grenkem spominu, ker je postal žrtev kaznivega dejanja, prometne nesreče ali drugih dogodkov, zaradi katerih ni več tako vesel, kot si vsak želi.

December je mesec prednovoletnih nakupov, zabav, silvestrovanj in marsikdo zaradi prednovoletnega vzdušja pozabi na lastno varnost in varnost svojega premoženja.

Ko se boste odpravljali po nakupih, poskrbite, da boste na polnih parkiriščih pred nakupovalnimi centri, ki so prava vaba za storilce kaznivih dejanj, svoja vozila zaklenili, v njih pa na vidnih mestih ne pustili vrednejših in dragocenih stvari. Vaba za storilce kaznivih dejanj so tudi polne denarnice gotovine, zato, če se le da, s seboj ne prenašajte večjih vsot denarja in nakupe raje opravljajte s plačilnimi karticami. Ob tem velja opozoriti, da PIN kode ne hranite skupaj s kartico, saj bo v primeru, da vam bo denarnico ukradel, storilec imel zelo lahko delo in vam bo na bankomatu izpraznil bančni račun.

Ko se boste odpravljali na novoletne zabave in silvestrovanja, predvsem pa ko se boste odpravljali domov, zaradi vaše varnosti in varnosti vseh drugih udeležencev v cestnem prometu, nikar ne sedajte za volan, če ste pred tem uživali alkoholne pijače. Nihče si namreč ne želi, da bi se veseli december končal tragično.

Če ne boste silvestrovali doma in bo vaš dom v času božičnih in novoletnih praznikov ostal prazen, poskrbite, da bo zaklenjen, ne puščajte priprtih ali celo odprtih oken in ključev na »skritih« mestih. Svoje znance ali sosede, ki jim zaupate, poprosite, da občasno preverijo okolico vašega bivališča in naj bodo pozorni na pojav neznanh vozil in oseb, saj so prazni domovi vaba za storilce kaznivih dejanj.

Predvsem mlajše generacije ob praznovanju božiča in novega leta rade uporabljajo različna pirotehnična sredstva. Ob tem želimo občane opozoriti, da je v letu 2008 v veljavo stopil nov Zakon o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih, ki je prepovedal prodajo, posest in uporabo ognjemetnih izdelkov kategorije 2 in 3, katerih glavni učinek je pok (najpogostejše so to petarde najrazličnejših oblik in moči). Opozoriti je treba tudi, da se pirotehnične izdelke kategorije 1 (tipični izdelki so bengalske vžigalice, pokajoči vložki za cigarete, konfeti – bombice, pokajoče žabice, male petarde ...) lahko uporablja le med 26. decembrom in 2. januarjem, a tudi takrat teh izdelkov ni dovoljeno uporabljati v strnjenih stanovanjskih naseljih, v zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, kjer potekajo javna zbiranja. Pri uporabi pirotehničnih sredstev pazite tudi na lastno varnost in se ravnajte po navodilih proizvajalca, saj zaradi nepravilne uporabe pirotehničnih izdelkov nemalokrat prihaja tudi do telesnih poškodb.

Vsem občanom želimo, da bi bil veseli december zares vesel, a če se zgodi, da postanete žrtev kaznivega dejanja, o tem nemudoma obvestite policijo na interventno številko 113 ali anonimno telefonsko številko 080 1200. Če se je zgodilo kaznivo dejanje tatvine ali vloma v vaše vozilo ali objekt, o tem obvestite policijo na eno od prej omenjenih števil in se čim manj dotikajte stvari oziroma ne spreminjajte kraja kaznivega dejanja, saj boste v nasprotnem lahko uničili uporabne sledove storilca in policistom otežili delo. Na gornji številki lahko policijo obveščate tudi o drugih kršitvah in dogodkih, ki motijo javni red in mir ali kršitve cestno prometnih predpisov.

Skupaj za varnost, vaša policija.

Edvard Kramar,
vodja policijskega okoliša

Savnanje utrjuje zdravje

Eden najprijetnejših načinov krepitev obrambnega sistema je obiskovanje savn. Še posebej je dobrodošlo pri preprečevanju prehladov in grip. Okrepi namreč odpornost in omeji razmnoževanje virusov, eterična olja pa očistijo dihalne poti. Proti prehladam in gripi priporočamo parne, aroma ali zeliščne savne, v katerih lahko inhaliramo arome evkaliptusa, mete, limonovca ali kamilice.

Tudi sicer ima savnanje veliko dobrodejnih učinkov: v prvi vrsti sprošča in zmanjšuje psihični in fizični stres. Bolečine in napetosti v mišicah in sklepih popustijo, zato mnogim ljudem pomeni zagotovilo za dober nočni spanec. Zaradi pospešenega bitja srca se poveča cirkulacija krvi; pospeši se tudi delovanje ledvic, ki izločijo soli, strupene in odpadne snovi iz telesa.

Savnanje je najboljšo čiščenje za kožo. Vročina razširi pore na koži in s potenjem se izločijo odmrle kože, ostanki krem in odvečen loj. Tako se povrhnjica lažje obnavlja. Savnanje je namenjeno zdravim ljudem. Je varno, če se savnamo zmerno in se ne gremo temperaturnih ali vzdržljivostnih tekmovanj.

Turška parna kopel vlaži in čisti dihalne poti ter deluje blažilno pri prehladu, kašlju in hripavosti. Aroma in zeliščna savna z naravnimi aerosoli zelišč in eteričnih olj pomirjata živčni sistem in čistita dihala. Sanarium ali biosavna s kombinacijo različnih dišav in barv stimulira naša čutila. Posebnost je japonska potilna kopel s termalno vodo, ki ima višjo temperaturo kot človeško telo. Uživanje v vroči termalni kopeli odpravlja telesne in duševne napetosti. Razbremeniti nas vsakodnevni skrbi in navda z občutkom ugodja in miru.

Ne pozabite, savnanje utrjuje zdravje, predvsem pa je užitek.

Mojca Simončič, vodja wellness centra

Policisti izsledili vlomilca

Policisti Policijske postaje Dolenjske Toplice so z intenzivnim zbiranjem obvestil izsledili 34-letnega moškega iz Kočevja, ki je utemeljeno osumljen, da je od 9. do 10. novembra vlomil v 14 vikendov v vinorodnem območju Stare gore oziroma v Malem Lipju. Iz vikendov je odnesel hrano, pijačo, bakren pokrov, bakrene cevi, električni podaljšek in še nekaj drugih predmetov ter lastnike oškodoval za več kot 3000 evrov. Na podlagi odredbe pristojnega sodišča so moškega v modrem pri osumljencu opravili hišno preiskavo in zasegli večino ukradenih predmetov.

Skrival kilogram in pol konoplje

Topliški policisti so na podlagi odredbe sodišča izvajali aktivnosti za privedbo moškega iz okolice Straže, ki se je kazni izmikal in se skrival. Izsledili so ga v okolici Dolenjskih Toplic. Pridobili so odredbo za hišno preiskavo ter v objektu našli in zasegli 1,5 kilograma prepovedane konoplje, 1010 prepovedanih tablet in 47 plasten in tekočino Metadona. 29-letnika so privedli na prestajanje zaporne kazni, na okrožno državno tožilstvo pa ga bodo ovadili zaradi kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog.

Šolske novice

V šoli ni nikoli dolgčas. Poleg pouka smo že izpeljali obilico kulturnih, naravoslovnih, tehniških in športnih dni. V tednu otroka (5. – 11. oktobra) so se učenci srečali s svojimi prijateljskimi razredi, predstavniki oddelkov so odšli na obisk k županu, šestošolci so sodelovali na igrah brez meja v taboru mladih, nekateri učenci so šli na nagradni izlet ... Teden otroka so obeležili tudi v vrtcu z lutkovno predstavo, obiskom dedkov in babic, začetkom športne značke in še s čim. 13., 14. in 15. oktobra smo imeli uspešno zbiralno akcijo starega papirja.

V šoli se nam je pridružil medvedek. Člani topliške lovske družine so nam ljubeznivo dali v varstvo prepariranega medvedka, ki ga je pred dobrim letom povozil avto. Na krajši slovesnosti so sodelovali lovci, biolog **Andrej Hudoklin**, učenci naše šole z učiteljem **Francijem Ocvirkom** ter vrtčevska skupina Medvedki z vzgojiteljico **Darjo Mrvar** ter pomočnico vzgojiteljice **Natalijo Kobe**. Medvedek je trenutno v varstvu v biološki učilnici, zanj pa urejamo stalen prostor, tako da bo na ogled vsem učencem in varovancem vrtca.

V zobni ambulanti so opravili preventivne zobozdravstvene preglede. Ti imajo več namenov: ugotovi se stanje zob, opravi nujne posege ter naroči otroke na zdravljenje, obnovi se znanje o skrbi za ustno higieno ter pomenu uživanja zdrave hrane, razvija se odgovornost do svojega zdravlja, zato je prav, da pridejo otroci na pregled s čistimi zobmi in karticami zdravstvenega zavarovanja.

Naši učenci poleg rednega pouka in dejavnosti ob njem obiskujejo veliko število interesnih dejavnosti. Nekatere se izvajajo do 14.30, precej pa je takih, ki na šoli potekajo v popoldanskem času. Starši, skupaj z otrokom preverite njegov popoldanski urnik, pogovorite se o nevarnostih, ki prežijo nanj na cesti, ko sam prihaja v šolo in odhaja iz nje.

Spoštovani starši,

prosim, da ste uvidel pri parkiranju in ustavljanju, ko pripeljete (ali odpeljete) svojega otroka v vrtec ali šolo. Ko na obračališče prihajajo (ali odhajajo) šolski avtobusi, nikar ne parkirajte ali ustavljajte tam, saj v skrbi za lastnega otroka ogrožate veliko drugih. Pred nami je veseli december, ki prinaša prireditve vseh vrst, pisma dobrim možem, veselje in hito nakupovanja, dišeče dobrote ... Imejte se lepo v decembrskem razkošju – vendar ob vsem hitenju in delu ne pozabite drug na drugega; največ, kar lahko svojim najljubšim podarite, se ne plača z denarjem.

Irena Šmid Hudoklin,
ravnateljica

Šola se predstavi

Otroška umetnost je nekaj popolnoma drugega kot pri odraslih. Packe, ostanki papirja, lepilo, kosi lesa, blaga ... in nastane izdelek.

Ključni del pri ustvarjanju je uporabnost. To bi vam radi pokazali na prednovoletnem bazarju, kjer bomo izdelke vaših in naših otrok tudi prodajali.

V spremljajočo predstavo Pika Nogavička je vključevali veliko otrok vrtca in šole. Zanimiva bo, ne bo vam žal, če si jo boste ogledali.

Dogodka bosta **2. in 3. decembra** v KKC-ju Dolenjske Toplice **od 16. do 19. ure**.

Želimo si vašega obiska.

Otroci in delavci šole

Obisk Krajevne knjižnice Dolenjske Toplice

V Dolenjskih Toplicah že kar nekaj časa deluje enota Knjižnice Mirana Jarca iz Novega mesta. Odkar v kraju ni več izposojevališča Potujoče knjižnice, je še toliko bolj dobrodošla, saj z gradivom lepo dopolnjuje šolsko in vrtčevsko knjižnico. Prvi sklop bibliopedagoških ur smo letos izvedli kar v topliški knjižnici, kjer nam je **Slavka Kristan**, vodja mreže krajevnih knjižnic, natančno predstavila gradiva, ki so na voljo, izposoja, vračanje – tako klasično kot elektronsko – vpise v knjižnico, knjigomat in nekaj novih knjig, ki so primerne posameznim starostnim stopnjam učencev.

V naslednjem sklopu, ki bo januarja 2010, bo učencem predmetne stopnje pokazala iskanje, rezervacije in naročanje gradiva preko COBISS-a in digitalne knjižnice ter knjižne novosti, saj ima knjižnica za razliko od šolske tudi obvezne izvode vsega knjižničnega gradiva.

Marija Andrejčič,
šolska knjižničarka

Mmm, to je pa dobro!

Prehransko piramido učenci že dobro poznajo. Koliko pa se držimo prehranskih načel, smo želeli ugotoviti v sklopu teme zdrav način življenja, ki je že kar nekaj časa predmet razgovorov v 2. razredu.

Začeli smo od začetka. V šolo smo prinašali embalažo hrane, ki jo pojemo doma. Zapisali smo tudi jedi vseh obrokov enega dne. Vsako vrsto hrane smo narisali na posamezen list in jih razvrstili v »piramido«. »Hja, pa to ni piramida,« so rekli učenci, ko so pogledali končni izdelek. Vse preveč je sladkih ter mlečnih in mesnih jedi. Prostor za zelenjavo in sadjem je bil občutno premajhen, z ogljikovimi hidrati pa ravno tako.

Igrali smo se trgovino, v kateri smo kupovali zdravo hrano. Nakupovalne košare, lističi, denar in stojnice s skupinami živil so nas zabavali skoraj cel dan. Po »nakupovanju« je sledil po besedah otrok najboljši šolski dan. Pripravljali smo zdrave obroke. Ponovno smo v goste povabili starše. **Vesna Majes Klančičar** nam je dala idejo za pripravo zelenjavno-sojine lazanje, **Patricija Pršina** nam je pomagala pripraviti manj slaček jabolčni zavitek iz polnozrnatga testa ter polnozrnat kruh z ovsenimi kosmiči, pripravili pa smo še sadna nabodala, zelenjavni namaz in kremno juho iz cvetače.

Užitki kuhanja in omamne dišave so nas komaj zadrževale do pogostitve. Vsi učenci so poskusili pripravljene jedi. Nad pričakovanji smo slišali besede: »U, ta juha je pa zelo okusna!«, »Lahko dobim še malo lazanje?«, »Tudi jaz bi še kruh in namaz.«, da ne govorimo o sladica ... Tako smo dokazali, da je zdrava hrana okusna in da lahko pojemo tudi kruh, na katerem se vidijo semena ali kosmiči.

Pika na l je bilo oblikovanje piramide iz uporabljene hrane in ugotovili smo, da smo dan poimenovali pravilno – naravoslovni dan zdrava prehrana.

Urška Bučar,
profesorica

Jesenska zbiralna akcija starega papirja

Za nami je še ena tradicionalna zbiralna akcija starega papirja. Kot vsako leto, so se tudi tokrat vsi učenci, starši in stari starši zelo potrudili ter pripeljali ogromne količine papirja, ki so ga hranili v garažah, kletih, na podstrešju in v ostalih prostorih. Letos se je tekmovalni duh prebudil tudi pri kuharicah in kuharju, ki so zbrali kar dobro tono in pol starega papirja. Skupaj smo zbrali nekaj manj kot 19 ton, na razredni stopnji sedem ton in pol, na predmetni pa še dve več. Ne smemo pa zanemariti prispevka najmlajših iz vrtca Gumbek, ki so pokazali, da se okoljska osveščenost lahko začne že zelo zgodaj.

Akcija ima tudi tekmovalni značaj. Na razredni stopnji so se najbolje odrezali učenci in učenke 3. a razreda, ki so zbrali 1265 kilogramov starega papirja oziroma 74,4 kg na posameznega učenca. Na predmetni stopnji pa se je vnel srdit boj med (že tradicionalno) zelo pridnimi učenci 6. a ter 9. b razreda. Na koncu so bili boljši učenci 6. razreda, ki so zbrali 2202 kg starega papirja (146,8 kg

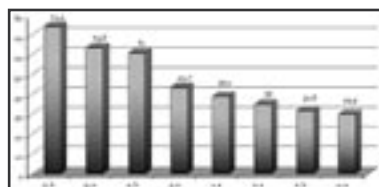
na učenca), učenci 9. b razreda pa 122 kg na učenca (skupno 2074 kg starega papirja).

Zbran denar bomo porabili za nakup opreme, ki bo našim najmlajšim popestrila zimske urice na prostem. Denar, ki sta ga s starim papirjem zbrala oba oddelka devetega razreda, pa bo nedvomno pripomogel k še lažji izvedbi njihove vaje ob koncu šolskega leta.

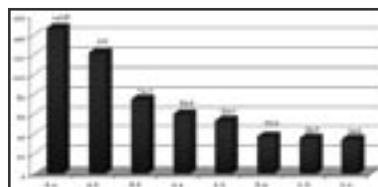
Obenem vas že sedaj vabim, da začnete zbirati star papir za našo naslednjo akcijo, ki bo v aprilu. In najlepša hvala vsem!

Dejan Žnideršič, mentor ŠS

Razredna stopnja

Predmetna stopnja

Skupna lestvica:

Oddelek	Količina papirja	Mesto
6. A	146,8 kg/učenca	1.
9. B	122 kg/učenca	2.
8. B	74,7 kg/učenca	3.
3. A	74,4 kg/učenca	4.
5. A	63,8 kg/učenca	5.
4. A	61 kg/učenca	6.
9. A	59,9 kg/učenca	7.
6. B	53,2 kg/učenca	8.
3. B	43,7 kg/učenca	9.
1. A	39,1 kg/učenca	10.
8. A	37,3 kg/učenca	11.
7. B	35,6 kg/učenca	12.
2. B	35 kg/učenca	13.
7. A	34,5 kg/učenca	14.
2. A	31,8 kg/učenca	15.
4. B	29,9 kg/učenca	16.
VVZ	3,3 kg/učenca	17.

ANEKDOTE IZ TOPLIŠKE DOLINE Zdravniške čačkarije

V topliški ambulanti sem dobil nekaj receptov. Gledal sem jih in rekel sestri Venki: »Tile naši farmacevti v lekarnah pa imajo najbrž še dodatno izobraževanje za čitanje receptov.«

Zasmejala se je in rekla: »Če hočete, vam lahko o tem povem eno resnično anekdoto.« In je začela: »Nek znani doktor specialist je imel pred polno dvorano občinstva zdravstveno predavanje. Na listku je imel za pomoč na hitro napisane glavne točke. Lepo je govoril in bilo je zelo zanimivo. Naenkrat pa je prenehal. Gledal je v listek in gledal ... Ni mogel razvozlati svoje pisave. Čez čas pa je rekel: »Je v dvorani morda kakšna magistra farmacije?«

Kje se dobiti na obletnici mature?

Nekdanji sošolci so imeli v gostilni Pri Sulcu 20-letnico mature. Veliko se jih je zbralo in bilo je zelo lepo. Na koncu pa se je bilo treba še dogovoriti, kje bo srečanje ob 30-letnici.

»Kar Pri Sulcu ostanimo,« je predlagal tisti, ki je imel po navadi vedno prvo besedo. »Natakarice so zelo prikupne in prijazne.«

Na 30-letnici so bili potem res skoraj še vsi in krasno je bilo.

»Predlagam, da se za 40-letnico spet dobimo kar Pri Sulcu. Stranišče je tako blizu in ti ni treba iti kam po stopnicah v klet.«

Na okrogli obletnici, ko so slavili 50 let opravljene mature, pa so se še preživeli imeli tako lepo, da so se pozabili dominiti, kje se srečajo ob 60-letnici.

Čez kakšna tri leta so se nekdanji sošolci naključno dobili neke skupaj. Spomnili so se, na kaj so takrat pozabili.

Pa se oglasi spet tisti: »Predlagam, da se dobimo kar Pri Sulcu.«

»Zakaj pa Pri Sulcu?« je vprašala neka sošolka, ki je bila še najbolj pri sebi.

»Zato, ker tam nismo še nikoli bili!«

Kje je mamica Marija?

V kavarni novega topliškega hotela sem imel za goste literarni večer z naslovom Humor v topliški dolini. V glavnem sem predstavil vse tri moje knjige na to temo. Moja soproga pa je iz vsake prebrala kakšno anekdoto. Poslušalci, ki jih je bilo tokrat kar precej, so se zelo razživali in tudi sami začeli s pripovedovanjem šal. Moderator večera, zdraviliški animator, Jani Kramar pa je povedal tole:

V nebesih je bilo zelo lepo in veselo. Le mali Jezušček je jokal v nekem kotu. Bog je to opazil in ga vprašal: »Zakaj si pa tako žalosten?«

»Mamice ni pri meni.«

»Kje pa je?«

»Stalno je tam v Medjugorju!«

Slavko Klančičar

Umrli je naš rojak Stane Jakše

Dragi Stane,

je tvoje, naše upanje minilo,

bil boj, da vendar zmagalo bi naj življenje, je zaman.

Strtih src polagamo k počitku večnemu te zdaj v gomilo,

dragi Stane, prijatelj, znanec in sodelavec dober naš predan!

S temi besedami je začel svoj poslovilni govor njegov sodelavec in prijatelj na poslovilni svečanosti v Žalcu.

Pokojni Stane Jakše je bil rojen 17. septembra 1922 v Dolenjskih Toplicah, kot peti v družini z osmimi otroki. V zaostrenih gospodarskih pogojih pred drugo svetovno vojno se je njegova družina stežka prebijala skozi življenje. Kot mladeniča ga je v uk vzel tedanji mesar Franc Šobar. Ob njem je mladi Stane vase vsrkaval napredne ideje tedanjega časa, zato je že takoj v začetku vojne spoznal, kje je njegovo mesto. Postal je obveščevalec v domačem kraju, 11. septembra 1943, ko je bila v Dolenjskih Toplicah ustanovljena Levstikova brigada, pa je postal njen borec. Iz italijanske zapuščine je tedaj v roke dobil svojo prvo puško. Že kaj kmalu je zrl smrti v obraz, ko je morala njegova brigada v času nemške ofenzive braniti mejo proti Dolenjski. S soborci so dobili nalogo, da zaustavijo prodor nemške vojske tako, da cesto zaprejo s podrtimi drevesi. Ko so podrl šele prvega, se je za njimi že pojavil nemški tank in pričel streljati po njih. Le po srečnem naključju je takrat s soborci ušel smrti. Kmalu je postal intendant, kar je bila v vojnih razmerah izredno težka in odgovorna naloga, saj je moral brigado oskrbovati s hrano in obleko. Ko se je v zadnji vojni zimi z obilico snega brigada zadrževala v Suhi krajini, se je skupaj s še dvema tovarišema odpravil v dvorski mlin po moko. A so padli v nemško zasedo in se le stežka rešili. V Levstikovi brigadi je bil Stane soborec legendarnega narodnega heroja Staneta Semiča – Dakija. Ob osvoboditvi je skupaj s soborci v Levstikovi brigadi ponosno vkorakal v osvobodjeno Ljubljano.

S svojim delom intendanta v partizanski brigadi je konkretno udeležan svojo naravno nagnjenost in afiniteto do reševanja težav logistike, blagovnega prometa in trženja, kar ga je dokončno usmerilo na tirnice njegovega kasnejšega obdobja dejavnega službenega udejstvovanja. Po končani vojni se je kot ekonom zaposlil v Zdravilišču Dolenjske Toplice. Leta 1951 ga je takratno ministrstvo za trgovino in preskrbo z dekretom poslalo v Šmartno ob Paki, kjer je postal ravnatelj združenja gostinskih podjetij, ki se je kasneje preoblikovalo v trgovsko podjetje Vino. Stane je postal njegov direktor ter ga uspešno vodil in za njegov skokovit razvoj skrbel celih 25 let, vse do upokojitve.

Za sprostitev po naporni službi je v Šmartnem ob Paki kupil parcelo in jo zasadil s trsem in sadnim drevjem. Bil je med pobudniki in ustanovnimi člani društva savinjskih vinogradnikov. Za svoja vina je prejel številna priznanja in medalje.

Ob prihodu v Savinjsko dolino je spoznal svojo življenjsko sopotnico in v zakonu se jima je rodil sin Stane. Nekaj mesecev po ženini smrti se ji je Stane v oktobru, ko v sodih že zori novo vino, pridružil pri večnem počitku.

Krajevna organizacija borcev za vrednote NOB Dolenjske Toplice

ZAHVALA

Ob slovesu našega dragega in skrbnega
moža, očeta in tasta

JOŽETA NARDINA

iz Podturna 81

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga imeli radi, ste zanj molili in ga v času težke bolezni obiskovali. Hvala g. doktorju Franciju Kokalju za vso skrb in nesebično pomoč ter zdravnikom onkološkega inštituta Kliničnega centra in novomeške bolnišnice. Hvala osebju lekarne Straža, posebej gospe Mojci Galoša. Hvala vsem, ki ste se v tako velikem številu udeležili pogrebne slovesnosti, darovali za svete maše ali za dobrodelni namen in sveče.

Posebna zahvala patru Marku, ki ga je v bolnici duhovno oskrboval in mu pred odhodom doma podelil poslednje zakramente. Hvala gospodu župniku Dušanu Kožuhu, ribniškemu dekanu g. Tonetu Brčanu in g. Marku Košniku za vodenje pogrebne svečanosti in somaševanje. Hvala poljanskim in topliškim pevcem, ki so s petjem polepšali svečanost slovesa. Iskrena hvala g. Alojzu Puhanu za lepo izbrane besede slovesa in g. Janezu Vovku za verze.

Bog povrni vsem in vsakemu posebej,

Tebi, dragi mož in oče pa hvala za vso skrb in dobroto, ki smo jo od tebe prejeli.

žena Meta, sin Tadej in hči Lidija z Darkom

Koledar

Z rokami podpiram glavo,
ko nad mizo tu slonim,
pogled usmerjen je v naravo,
ko v zimski krasoti se blešči.

Sneg pobelil je naravo,
zima potiska nas v zapeč,
maloduše nas prevzema,
le spomini se zbude.

Zrem v koledar pred sabo,
ko zadnje ure šteje še,
leto šlo bo v pozabo,
ker ne vrne nikoli se.

Novi koledar bom obesil,
z njim na stotine želja,
ki jih naj bi on prinesel,
da bi v sreči preživeli ga.

Jože Košmerl

V spomin Jožetu Košmerlu,
članu literarne sekcije Društva
upokojencev Dolenjske Toplice

V spomin odličnemu pevcu in kulturniku Jožetu Košmrlju

J e iz Nov'ga mesta prišlo vabilo,
O dšli boste na gledališko revijo.
Ž elja tiha igralcev skromnih iz Soteske
E nkrat se izpolnila je, šli smo na velike
deske.

H ram prevzela je kmečka zgodba,
V živo so zapeli Jože s pevci,
A plavzi so se nizali na odprti sceni,
L epšega še nismo doživeli!
A komisija stroga iz Ljubljane

V sem povedala je, da nismo zanje ...

»A dijo, pa zdrava ostani,«

M ila pesem z odra odmevala je po dvorani.

Janez Vovk

v imenu soteških igralcev

Decembrske prireditve v občini

PRIREDITEV	DAN, DATUM, URA	KRAJ	PRIREDITELJ	OPOMBA
Lažji pohod v okolico Dolenjskih Toplic	Torek, 1. december, ob 9. uri		DU Dolenjske Toplice	☎ Tončka 041 666 341
Izdelava novoletnih voščilnic	Sreda, 2. december, ob 16. uri	Sejna soba II., KKC	DU Dolenjske Toplice in RIC Novo mesto	☎ TIC Dolenjske Toplice 07 38 45 188
Miklavžev literarni večer s pisateljico Ivanko Mestnik	Sreda, 2. december, ob 20. uri	Kavarna Hotela Balnea	Terme Dolenjske Toplice	Vstop prost!
Prednovoletni bazar	Sreda, 2., in četrtek, 3. december, med 15.30 in 19. uro	KKC Dolenjske Toplice	OŠ Dolenjske Toplice	☎ OŠ Dolenjske Toplice 07 38 45 200
Mesečni sejem	Četrtek, 3. december, med 8. in 16. uro	Ploščad pred KKC-jem	KKC Dolenjske Toplice	Informacije: TIC
KONCERT najlepših melodij iz sveta oper, operet in mjuziklov	Četrtek, 3. december, ob 19. uri	Velika dvorana KKC	KKC Dolenjske Toplice	Informacije: TIC
Obisk SVETEGA MIKLAVŽA	Sobota, 5. december, ob 15. uri	Cerkev Sv. Ane, Dolenjske Toplice	Župnija Toplice	Prijave zbirajo v nedeljo, 29. nov., po obeh mašah, ter v torek, 1., in sredo 2. dec, med 17:30 in 18. uro. Cena 10 €.
Pohod na HRIB	Torek, 8. december, ob 8.30	Odhod iz Dolenjskih Toplic	DU Dolenjske Toplice	Prijave za malice ☎ Jože 041 794 670
OTROŠKA PREDSTAVA Čarobna smrečica	Sreda, 9. december, ob 17. uri	Velika dvorana KKC	KKC Dolenjske Toplice	Informacije: TIC
Zabava s skupino ROCKDEFECKT	Petek, 11. december, ob 20. uri	Sokol bar		
Delavnica s suhim cvetjem	Sobota, 12. december, ob 8.30	Učilnica v župnišču	Danica Jazbec	
Božično koledovanje po občini	Od sobote, 12. decembra, do božiča, od 16. ure dalje	Vasi po občini	Župnija Toplice	Informacije ☎ Primož 051 305 259
Predstava RECEPCIJA (KUD vesel Teater)	Sreda, 16. december, ob 20. uri	Terme Dolenjske Toplice	Terme Dolenjske Toplice	Vstop prost!
Društveno silvestrovanje	Petek, 18. december, ob 17. uri	Gostilna Henrik, Loška vas	DU Dolenjske Toplice	Odhod avtobusa iz Dol. Toplic ob 16.30. Prispevek 10 €. Prijave zbira Tilka ☎ 07 3065 465
Srečanje s priznano psihoterapevko dr. Sanjo Rozman	Petek, 18. december, ob 20. uri	Terme Dolenjske Toplice	Terme Dolenjske Toplice	Vstop prost!
Obisk Dedka Mraza	Ponedeljek, 21. december, ob 16. in 18. uri	Velika dvorana KKC	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC
Božični pohod z baklami	Četrtek, 24. december, ob 19.30	Odhod izpred KKC-ja	KPL Kanja	☎ Dušan Gorenc 031 379 628
BOŽIČNI KONCERT	Petek, 25. december, ob 20. uri	Kavarna Hotela Balnea	Terme Dolenjske Toplice	Vstop prost!
Stojnica na terasi za božično vzdušje	Od petka, 25., do srede, 30. decembra, med 17. in 20. uro	Sokol bar		
Žegnanje konj na Štefanovo	Sobota, 26. december, ob 10. uri	Cerkev Sv. Roka, Gorenje Sušice	TIC Dolenjske Toplice	Informacije: TIC
BOŽIČNI KONCERT	Sobota, 26. december, ob 19.30.	Velika dvorana KKC	KKC Dolenjske Toplice in KUD Dolenjske Toplice	Informacije: TIC
Zabava s skupino KOK BAND	Sobota, 26. december, ob 21. uri	Sokol bar		
5. NOVOLETNI FESTIVAL narodnozabavne glasbe Dolenjske Toplice 2009 z nastopom humorista Marjana Šarca	Nedelja, 27. december, ob 17. uri	Velika dvorana KKC	KKC Dolenjske Toplice	Informacije: TIC
KONCERT 6PACKUKUR & band	Sreda, 30. december, ob 19. uri	Velika dvorana KKC	KKC Dolenjske Toplice	Informacije: TIC
Stopimo skupaj v novo leto	Četrtek, 31. december, od 22. ure dalje	Ploščad pred KKC-jem	KKC Dolenjske Toplice	Informacije: TIC
Novoletni pohod na Pogorelec	Petek, 1. januar 2010, ob 9. uri	Odhod izpred GG Podturn	KPL Kanja	☎ Dušan Gorenc 031 379 628
Novoletni koncert (pianist Nenad Rožič s solistko)	Petek, 1. januar 2010, ob 20.30	Kavarna Hotela Balnea	Terme Dolenjske Toplice	Vstop prost!
Novoletni ples v restavraciji Balnea	Sobota, 2. januar 2010, ob 20. uri	Hotel Kristal	Terme Dolenjske Toplice	Vstop prost!

Festival narodnozabavne glasbe

5. FestivalA narodnozabavne glasbe Dolenjske Toplice 2009 se bo odvijal 27. decembra v Kulturno kongresnem centru. Na njem bo nastopilo 12 ansamblov po izboru prireditelja, ki bodo zaigrali po eno avtorsko skladbo (polko ali valček). Na festivalu bodo podelili osem nagrad; tri nagrade strokovne žirije, nagrado za najboljšo instrumentalno in vokalno izvedbo ter tri nagrade občinstva. Ansambli se lahko za nastop na festivalu prijavijo do 10. decembra.

Male sive celice

13. oktobra smo z dvema skupinama po trije učenci iz sedmega razreda odšli na predtekovanje iz Malih sivih celic v Ljubljano. V prvi skupini so bili **Anja Lukšič, Sabina Avsenik in Samo Umek**, v drugi pa **Sara Povše, Tilen Gotenc in Barbara Bučar**.

Iz šole smo se odpeljali ob 14.15. Ko smo prišli v Ljubljano, smo si ogledali Osnovno šolo Danile Kurmar, v kateri smo tekmovali. Začeli smo pisati. Ko smo nehali s pisanjem, smo odšli v dvorano na malico. Nato je bila razglasitev. Prva in druga skupina naše šole je imela 36 točk od petdesetih. V drugi krog so prišle prve štiri skupine. Obe naši skupini sta zasedli 13. mesto. Bili smo zadovoljni. Domov smo prišli ob 20. uri. Sama pri sebi sem si mislila: »Tako blizu, pa čeprav tako daleč.«

Sara Povše, 7. b

Kiparska razstava Alenke Vidrgar

11. novembra je bilo v Kulturno kongresnem centru Dolenjske Toplice odprtje kiparske razstave **Alenke Vidrgar**. Prevladujoč material pri njenem ustvarjanju, pri katerem uporablja zunanji prostor kot ekvivalentni element, sta glina in les. Predvsem jo privlači narava, iz katere črpa organske oblike za svoje kipe in išče navdih v njenih elementarnih silah ter nenehnem spreminjanju, ki v enakomernem in cikličnem ritmu neizpodbitno določajo naše bivanje, pravi zgodovinarica in likovna kritičarka **Barbara Sterle Vurnik**. Razstava, ki jo je pomagal postaviti akademski slikar **Jože Kumer**, bo na ogled do konca letošnjega leta.

TIC Dolenjske Toplice

Natečaj za najboljšo fotografijo

Do konca leta izide le še ena številka Glasila Občine Dolenjske Toplice, z 12. številko pa se zaključí tudi letošnji natečaj za najboljšo naslovno fotografijo leta. V januarju bomo tako že objavili vseh 12 naslovníc, za katere boste lahko glasovali, zmagovalc pa bo prejel tudi nagrado. Kakšna bo, izveste v eni od prihodnjih številčk Glasila. Še vedno pa lahko ljubitelji fotografije, ki ste po naključju ali ne ujeli dober motiv, ki tako ali drugače sodi v topliško občino in bi ga želeli deliti z drugimi, vašo fotografijo pošljete na elektronski naslov glasilo.dolenjske.toplice@gmail.com. Ker je vsak mesec na naslovnici lahko le en vaš izdelek, bo o tem, kateri bo objavljen (v kolikor jih bo na zgornji naslov prišlo več), odločal uredniški odbor. Upoštevali bomo predvsem aktualnost glede na mesec izida, kakovost in vsebino. Avtorje fotografij bomo poimensko objavili po končanem natečaju.

Uredniški odbor

Skriti kottički narave

Črmošnjica

Potok Črmošnjica, imenovan tudi Črmošnjičica, izvira v vznožju dolomitnih pobočij Gač pod Črmošnjicami. Pod izvirom se vanj steka vodnat Divji potok, ki ima svoje povirje nad Srednjo vasjo. Po ozki dolini teče potok vse do Podturna, kjer se izliva v Radešco. Dolina ima tri značilne odseke. Povirni del je oblikovan na dolomitni kamninski podlagi, zato je dolinsko dno razmeroma široko, s pobočji pa se vanj sceja še nekaj manjših studencev. Nad Starimi Žagami preide v ozko prebojno sotesko, vrezano v apnenčasto kamninsko podlago. V globoki in ozki tesni premaguje številne skočnike in opuščene jezove. Vodni padec je do izselitve Kočvarjev leta 1941 izkoriščalo kar 17 vodnih žag in 8 mlinov, za tem pa partizanske delavnice. Po drugi svetovni vojni so vsi objekti propadli. Pri Občicah se padec potoka postopno umiri, ko preide v uravnano dolinsko dno, po katerem meandriira. Do Radešče pritečejo le visoke vode, saj pri nižjih vodostajih potok postopno ponikne že do Občic in v izvir Radešče teče podzemsko. V njegovem zgornjem toku še najdemo ohranjene populacije rakov koščakov in potočne postrvi, v nekaterih kraških izvirih pa tudi človeške ribice. Soteska Črmošnjica nad Starimi Žagami je gotovo ena bolj slikovitih na Dolenjskem. Čeprav je ob regionalni cesti, ostaja skrita in nedostopna. Na edinem mestu ob cesti, kjer je s parkirišča možen dostop, je odlagališče odpadkov. Torej izziv več za spremembo!

Andrej Hudoklin,

Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto

Črmošnjica nad Starimi Žagami. (Foto. A. Hudoklin)

Nagradno vprašanje

V prejšnji številki Glasila smo bralce in bralke spraševali: Kako se imenuje skupinska vodena vadba, pri kateri se kot pripomoček uporablja palica z dvema gumijastima trakovima? Pravilen odgovor je gymstick. Mesečno vstopnico v fitnes v Termah Dolenjske Toplice prejme **Anica Zadnik, Pionirska cesta 4, 8350 Dolenjske Toplice**, in sicer po pošti.

Novo nagradno vprašanje se glasi: **Kaj vsebuje ponudba Topliški dan?**

a) kopanje+kosilo

b) savna+kosilo

c) kopanje ob ponedeljkih+savna med tednom

Odgovore do 15. decembra 2009 pošljite na naslov: Občina Dolenjske Toplice, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice, s pripisom za Glasilo – nagradno vprašanje. Odgovoru obvezno pripišite tudi vašo davčno številko. Nagradjenec bo objavljen v naslednji številki.

Nagrada: 2-krat celodnevna vstopnica v Oazo (savne) v Wellness centru Balnea. Nagrado poklanjajo Terme Dolenjske Toplice.